

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3278
NO. 80. — STEV. 80.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879
NEW YORK, SATURDAY, APRIL 5, 1930. — SOBOTA, 5. APRILA 1930

TELEFON: CHELSEA 3278

VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII.

AMERIŠKA DELEGACIJA SE ODPRAVLJA NA POT

ZAJAMČILI SO SI PROSTORE NA "LEVIATHANU" IN BODO ODPOTOVALI DNE 22. APRILA

Če ne bodo dovolili Italiji, da bi imela toliko bojni ladij kot Francija, se bo razorožitvena konferenca izjalovila. — Zamenjak je celo pogodba med Veliko Britanijo, Japonsko in Združenimi državami zelo problematična.

LONDON, Anglija, 4. aprila. — Konferenca petih velesil se bo kmalu neuspešno zaključila.

Pogajanja med Francijo in Italijo so na mrtvi točki, dočim Anglija in Francija še vedno ugibata o sklenitvi nekakega zaščitnega dogovora.

Člani ameriške delegacije so že najeli prostore na parniku "Leviathan", ki odpluje dne 22. aprila proti Združenim državam.

Neki zastopnik ameriške delegacije je izjavil, da je zelo dvomljiva celo sklenitev pogodbe med Ame riko, Anglijo in Japonsko.

Angleški ministrski predsednik Ramsay Mac Donald je danes obiskal načelnika ameriške delegacije, državnega tajnika Stimsona ter mu obrazložil potek pogajanj s Francijo glede vašnostne pogodbe.

Prej se je štiri ure posvetoval z zunanjim ministrom Briandom.

Rečeno je bilo, da si obe velesile na vse načine prizadevata priti do kakega zaključka, toda zadeva je zelo obsežna in najbrž ne bo dovolj časa, da bi bilo mogoče premagati vse težkoce.

LONDON, Anglija, 4. aprila. — Italija neomajno vztraja pri svoji zahtevi, da ne sme imeti manj bojni ladij kot jih ima Francija.

To njeni stališča resno ogroža uspeh mornariške konference.

Italijanska delegacija je pripravljena odpotovati, če ji popolnoma ne ustrežejo. V oficijskih krogih se glasi, da je bil to izid včerajšnjih pogovorov med angleškim ministrskim predsednikom MacDonal dom ter laškim zunanjim ministrom Grandijem.

Grandi je baje odločno rekel MacDonaldu, da se bo moral s tovarisi vrniti v Rim, če se ne bo konferenca lotila dejanske razprave glede razoroženja. Nadalje je rekel, da je dobil navodila, da mora vztrajati pri paritetu s Francijo ter da se ne bo umaknil s tega stališča.

Dogovor med tremi silami bo najbrž sklenjen, dočim je dogovor med štirimi silami dvomljiv.

Izgubljeno je pa vsako upanje na dogovor med petimi silami, razen če bo mogoče rešiti vprašanje glede paritete.

NOMINACIJA ZA INOZEMSKO SLUŽBO

WASHINGTON, D. C., 4. aprila. — Senat je postal danes predsednik Hoover nominacijo Sydney Browna maja, iz New Jerseyja za inozemsko službo. Mr. Brown želi biti ustanoven pri kakem inozemskem uradu.

PREJŠNJI POLICIJSKI NAČELNIK ZAPRT

ELIZABETH, N. J., 4. aprila. — Prejšnji policijski komisar, Benjamin Wood, iz Union okraja je bil obsojen na tri meseca v okrajni letnici in ter na tisoč dolarjev glas, ker je imel v Union mestu javno hilo, v katero so zahajali pravice družbe. Obstojo je zagovarjal pomočni okrajni pravnik Walsh.

Narodite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

ŠTETJE DOBRO NAPREDUJE

120,000 posebnih zveznih uradnikov, je neprestano na delu, toda boriti se morajo z raznimi težkočami.

WASHINGTON, D. C., 4. aprila. — Urad za ljudsko štetje je danes izjavil, da je 120,000 posebnih zveznih uradnikov, katerim je poveleno štetje prebivalstva, neumorne delu.

Razen malih izjem je uradnikom tudi vreme naklonjeno, da zamorcejo uspešnejše vrstti svoje delo.

Največ težav imajo v Wymingu, kjer je zapadel veliki sneg. Okrajni nadzornik Lester G. Baker je moral opremiti svoje ljudi s smučmi in sanami. Iz nekaterih krajev po potročajo, da delo ovirajo slaba pota v splošnem gredo ljudje uradnikom na roko. Kjerko ni bil uradnik za ljudsko štetje prijazno sprejet, je bilo treba to pripisati kakemu nesporazumu.

Ko je uradnik vprašal nekogar američana na Srednjem Zapadu, koliko otrok ima, mu je zaloputnila vratna pred nosom in zamrmlala: — Grdo neznam!

Največ težkoč imajo z ženskami, ki skušajo izvedeti od njih, koliko so stare.

Ljudsko štetje je precej dobišen posel. Uradnik imajo po štirih cente od vsakega imena.

V krajih, kjer so ljudje gosto naseljeni zaslužijo lahko od dvanaest do petnajst dolarjev na dan.

HOOVER BO SEL RIBARIT

WASHINGTON, D. C., 4. aprila. — Predsednik Hoover bo odšel jutri popoldne v svoje ribiško lovise v Blue Ridge Mountain v Virginiji, prvič v tem letu. Sezija za postrije je prilepa 1. aprila, in predsednik upa loviti postrije predno bo sezira, zaključena dne 30. aprila. Razvidan reko so novo založili s postriji v ribi bodo letos precej boljine, kot pravijo strokovnjaki.

FANTA ZBEŽALA IZ POBOJŠEVALNICE

DOBBS FERRY, N. Y., 4. aprila. — Dva fanta, ki sta nosila deloma uniforme in deloma civilne obleke sta pobegnila iz pobojševalnice za nedeljne v bližini tukajnjega kraja. Izročena sta bila pobojševalnici radi hudobnosti, katere sta izvršila tekem prostosti.

GLAVAR MODERNE TURČIJE

Predsednik turške republike Mustafa Kemal paša, je srečnejši v izvajaju svojih reform kot pa n-egov sosed Amanullah iz Afganistana. Pod njegovim vodstvom se je začela naravninska Turčija hitro modernizirati. Kemal je na sliki oni, ki sedi v sredini, s klobukom na glavi.

VSTAJA V ABESINIJI

Vstaški glavar imata na razpolago 10,000 izbornih strelcev. — Vstajo je povzročila smrt cesarice.

RIM, Italija, 4. aprila. — Štefanija glavar je objavila danes poročila o težkih bojih v Abesiniji.

Vladnim četam poveljuje Negus Ras Tiffari, dočim ima vstaški glavar Ras Gugsa Olie na razpolaganju.

Ras Gugsa Olie je bivši soposcesar Zauditu, ki je v sredu umrl.

Tiffari je nečak cesarja Menelika II. Nekatera poročila pravijo, da je Ras Gugsa Olie že padel.

Vstaja je izbruhnila takoj ko se je razširila po deželi vest o cesarski smrti.

ADDIS ABABA, Abesinija, 4. aprila. — O pokojni cestrični Zauditu zahtujejo, da je bila direktina potomka kralja Salomona in kraljice iz Šebe.

Bila je hči Menelika II., ki je umrl leta 1913.

Njen nečak Ras Tiffari, ki je iz leta 1928 Negus (kralj), se nahaja močno zastražen v svoji palaci.

Abesinskovo cesarstvo ima kakih deset milijonov prebivalcev. Velešile so steči zajamčile Abesiniji popolno samostojnost, navzicle temu je pa pod močnim vplivom Velike Britanije in Italije.

WOORBRIDGE, N. J., 4. aprila. — Henry D. Baker, nekdanji trgovski ataše v Rusiji je odgovril včeraj na zamikanja Petra Bogdanova, načelnika Amtorg korporacije, da dobivajo ruski premogarji plačano na dan le po en rubelj. Ko je vodil Baker tozadne informacije, je bil rubelj vreden le 44 centov na dolar in da je od onega časa naprej stalno padal v vrednosti.

ODGOVOR BOGDANOVU

BERLIN, Nemčija, 4. aprila. — Kaličijski kabinet kanclera H. Brueininga bo očkal. V zadnjem času so mu prisločili na pomoč nacionalisti ter porazili skupni predlog komunistov in socijalistov, na katerem je izreče nezaupnico.

Nacionalisti so se v zadnjem trenutku odločili, da stopajo na stran Brueininga. S tem so se mu hotel revanzirati za obljubo, da bo uveljavili potrebne odredbe za pomoč farmarjem.

Komunisti in socijalisti so z vso gotovostjo napovedali, da bodo Brueininga srmoglavila, toda glasovi nacionalistov so jim prekrali računa.

Nacionalisti, ki kontrolirajo v državnem zboru več kot desetdeset glasov, ustvarjajo ravnotežje.

Dr. Alfred Hugenberg, voditelj skrajnih nacionalistov, je prej pozval svoje pristaša, naj store vse, kar je v njih moči, da porazijo vladarje ter jo prisilijo k resignaciji.

Ce bi se to zgodilo, bi Brueining razpustil nemški državni zbor, ter bi ostal v uradu še tri meseca, dokler bi ne bil izvoljen novi parlament.

KRALJ JE NAGRADIL MORILKO

Zenska, ki je usmrtila svojega moža, ker jo je neprestano pretepal, je bila oproščena. — Zdaj pobirajo zanjo.

OSLO, Norveška, 4. aprila. — Tridesetletna Maren Jensen ima moža in dva otroka. Že na poročni dan jo je začel mož pretepati in pretepal jo je do svoje smrti.

MOSCVA, Rusija, 4. aprila. — Uri Larin, eden najuglednejših komunističnih voditeljev, je sprožil agitacijo, ko je namen je, spraviti ženske iz kuhi in pralnic in od drugih podobnih del.

Dosedaj so se Larinu posrečili vsi poskusi in najbrž se mu bo tudi domač delo bo kolektivizirano pomočjo modernih strojev, istočasno kot so bile kolektivizirane farme.

Sosed je rekla: — Ubila sem ga. Rajši sem do smrti v ječi kot pa v tem peku.

Tekom obravnavne sa izjavile pravice, da je bila uzorna žena, dočim ni bil njen mož niti vreden. Porota jo je oprostila.

Tako je zanjo začeli nabirati zanjo prostovoljne prispevke. Norveški kralj ji je podaril petsto kron.

BRUENING JE DOBIL ZAUPNICO

Novemu kanclerju so v zadnjem trenutku prisločili na pomoč nacionalisti ter porazili predlog glede nezaupnice.

BERLIN, Nemčija, 4. aprila. — Kaličijski kabinet kanclera H. Brueininga bo očkal. V zadnjem času so mu prisločili na pomoč nacionalisti ter porazili skupni predlog komunistov in socijalistov, na katerem je izreče nezaupnico.

Nacionalisti so se v zadnjem trenutku odločili, da stopajo na stran Brueininga. S tem so se mu hotel revanzirati za obljubo, da bo uveljavili potrebne odredbe za pomoč farmarjem.

Nacionalisti, ki kontrolirajo v državnem zboru več kot desetdeset glasov, ustvarjajo ravnotežje.

Dr. Alfred Hugenberg, voditelj skrajnih nacionalistov, je prej pozval svoje pristaša, naj store vse, kar je v njih moči, da porazijo vladarje ter jo prisilijo k resignaciji.

Ce bi se to zgodilo, bi Brueining razpustil nemški državni zbor, ter bi ostal v uradu še tri meseca, dokler bi ne bil izvoljen novi parlament.

RUSINJAM BO DELO ZELO OLAJŠANO

Komunistični voditelj Larin je izdal nove odredbe, ki bodo znatno izboljšale stališče ruskih žensk.

MOSCVA, Rusija, 4. aprila. — Uri Larin, eden najuglednejših komunističnih voditeljev, je sprožil agitacijo, ko je namen je, spraviti ženske iz kuhi in pralnic in od drugih podobnih del.

Dosedaj so se Larinu posrečili vsi poskusi in najbrž se mu bo tudi domač delo bo kolektivizirano pomočjo modernih strojev, istočasno kot so bile kolektivizirane farme.

MOSCVA, Rusija, 4. aprila. — Uri Larin, eden najuglednejših komunističnih voditeljev, je sprožil agitacijo, ko je namen je, spraviti ženske iz kuhi in pralnic in od drugih podobnih del.

Dosedaj so se Larinu posrečili vsi poskusi in najbrž se mu bo tudi domač delo bo kolektivizirano pomočjo modernih strojev, istočasno kot so bile kolektivizirane farme.

Po Larinovem načrtu naj bi se vsa kuha in peka opravila v skupnih prostorih.

Zenskam ne bo treba več delati doma, pač pa bodo morale hoditi v tovarne in urade, kjer jih bodo drugače zaposlili.

Prečiščenost v Moskvi in drugih mestih bo otežkočila to organizaciju, a poskus bo vpravil v kmečkih občinah in manjših mestih.

Ker je načrt zasnoval Larin, je takoj vzbudil splošno pozornost. Sovjetska javnost smatra predloga mož za resne, ne glede na to, kako neoblažni se zde na prvih pogled.

Larin je eden najbolj značilnih politikov, kar jih je proizvedla revolucija. Možak je deloma paraliziran ter hodi le s težavo. Njegov duh pa neprestano ustvarja novotvrdje, ki se občajno izkažejo kot uspešne.

Nekateri pravijo, da je storil Larin več kot sedanji ruski sovjetski voditelji, da zrevolucijonara vsakdanje navadnih meščanov.

Ideja glede nepreravnega delovanja tedna je njegova. Zavzeli se je za pet dnevnih teden, za štiri dni dela in en dan počinka. Obidej si bili uveljavljeni po vsej deli.

Larin se zavzema za popolno odpravo vodke in drugih močnih piščakov.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, President Louis Benedik, Treasurer
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Na celo leto velja list za Ameriko	Za New York na celo leto	\$7.00	
in Kanado	\$6.00	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	\$3.00	Za inosemstvo na celo leto	\$7.00
Na četr leta	\$1.50	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenči nedelj in praznikov.

Dopolni bres podpisa in osebnosti se ne pribocujejo. Denar naj se blagovoli posiljati po Money Order. Pri spremembah kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejme bivališče nasnani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: Chelsea 2878

RESNICA V OČI BODE

V ameriškem senatu je imel jako značilen govor senator Tydings iz Marylanda. Suhačem je take napel, da že dolgo ali pa sploh nikoli niso slišali takih.

V splošnem je sicer le ponovil stvari, ki so siherne mu zname, kdor jih hoče videti.

Parkrat ga je prekinil senator Brookhart iz Iowa, ki je eden najbolj zagrizenih suhačev v kongresu.

Opozoril ga je, da senator Bruce iz Marylanda svoječasno ni bil ponovno izvoljen, ker je zavzel takozvano "mokro stališče".

Iz tega je razvidno, kako daleč zamorejo iti suhački fanatiki.

Slehernega, ki ne trobi v njihov rog, je treba uničiti. To je njihovo geslo.

Suhači so smrtni nasprotniki vsakega, kdor si držno povедati resnico.

Pri senatorju Tydingusu pa niso naleteli na pravega. Prav nič se ni zbal Brookhartove grožnje, ampak je odločno izjavil:

— Če moram plačati to ceno, da izkažem svoji deželi malo uslugo, že vsaj ne bom drl s čredo, samo da si zajamčim svojo izvolitev.

To je moška beseda! Senator Tydings ne daje prednosti svojim političnim ambicijam, pač pa dobrobit dežele. Le žal, da je število ujemnih enakih tako malenkostno.

Kaj je dovedlo senatorja Brookharta do tega, da je fiustil zgoraj navedeno pretajo.

Ali je senator Tydings kaj povedal, česar bi ne smel povediti?

Ali je lagal, ko je rekel, da je posledica prohibicije korupeja in splošno omalovaževanje postav?

Ali je lagal, ko je rekel, da se je v času prohibicije naš narod prelevil v hinavee in kršilec postav?

Ali bo kdo tajil, da izza uvedbe plemenitega poskuša ni pijačnost v pošastni mieri napredovala?

Ali more kdo utajiti dejstvo, da število smrtnih sluhov, povzročenih ob alkoholizmu, neprestano narašča?

Ali niso sodišča preobložena s prohibicijskimi slučaji, ali niso jetnišnice polne kršilev osemnajstega amendmenta in Volsteadove postave?

Ali se ni na milijone domov izpremenilo v tajne žganjekuhi, ali ne rastejo kot gobe po dežju beznice, v katerih je pijača naprodaj?

To so "uspehi" prohibicije, katero že deset let "preizkušajo".

Dejstev, ki jih je navedel senator Tydings, suhači ne morejo ovreči, toliko so pa navzlie temu predzrni, da prete in groze onemu, ki resnico govoriti in gola dejstva navaja.

Toda prej ali slej se bodo morali uveriti, da je boj proti resnici in dejstvu nemogoč.

Čudna stavka.

Poštni uradniki v litovskem glavnem mestu Kodau so doig zahtevali povisanja plac. Ker pa so stavke v Litvi strogo prepovedane, so sklenili postari, da se bodo v znak protesta proti vladni, ki noče ugoditi njih upravičenim zahtevam, prenehati briti. Stavka trajala, že par mesecov in občinstvo viši pri poštnih okencih mesto prijeli običajnih obrazov, odurene kostome glavje. "Po službeni potrebi" so bili namreč k okencem preneseni ravno moškarji, ki so obogatili z množico rastja, zlasti pa oni, kajih brade imajo lepo ognejno rdečo barvo. Tisti občenec je 18-19 prave vojne le ne marajo.

Iz Slovenije.

Huda nesreča železničarja.

Z Zidanega mosta poročajo: Počelo je premikajoč Valentin Lemut opravljajo svojo službo pri premikanju vlakov. Pri zapenjanju vozov mu je spodrsnilo, pri čemer je tako nesrečno omahnil, da mu je zdobilak letet leve roke. Ranjenca so prepeljali v celjsko bolnico, kjer mu bodo morali roko od laketa naprej amputirati. Ponesrečeni je znan dober igralec na dilettantskih održih.

Subelj bo koncertiral v Berlinu.

Znani baritonist Anton Subelj ki se je pred kratkim povrnil z velike koncertne turneje po Ameriki priredi v Berlinu "Bechstein-Saal" koncert zavrskih in indianskih narodnih pesmi, na katerih pa ga bo spremljala pianistka Marica Vogelnikova. Subelj je po svojem odhodu iz Ljubljane pel v milanski radijski postaji, nakar se je moral podvreti operaciji v Berlinu, ki jo je srečno prestal. Baljebo absoluiral nato še nekaj koncertov v Evropi, nakar se povrne v Ameriko.

Smrtna nesreča pri Domžalah.

20. marca ob pol 8. zjutraj je našel Janez Škerjane iz Skrjančevega, občina Radomlje v potoku Milinšča utopljence. Takoj je obvestil crožniški postajo, ki je ugostila, da je prenesečenec Ant. Perci, uslužbenec ljubljanske mestne občine. Nesrečni Pere je imel pri sebi legitimacijo, zlato uro, dva zlata prstana in manjšo vstopni denarja. Truplo ni kazalo nikakih znakov nasilja in je getovo, da je nesrečni moč po tragičnem naključju najti ponot zasel v mimo naravnega potoka in utonil. Anton Pere je bil rojen leta 1887 v Pištanju pri Kozjem. Nazadnje je bil zaposlen v registraturi mestnega magistrata ter je bil jako dober in spretan uslužbenec.

V Radomljah so ga videli še pretekli dne. Večkrat je prihajal ob nedeljah in praznikih na izlete v te kraje. Ko so danes obvestili o smrti neneči ljubljanski mestni magistrat, sta prisla na orčniško postajo v Domžale občinski svetnik Tavčar in sepraga pomenesrečenega Perca. Šeprga je izjavila, da je njen mož večkrat hodil na izlete in da ni imel nobenega povoda za tak obupen čin.

Ko je komisija končala svoje delo in ugotovila, da gre le za nesrečo, so truplo prenesli v mrtvačnico v Radomlje, od koder je bil prepeljano v Ljubljano.

Napad na cesti.

Ko se je 16 marca proti 19. uri vrnil iz Šoltanjca pčici Topolščici pri lesni tvrdki Kunstel uslužbeni tesac 34-letni Dolenc Andrej, ga je v bližini Zagareje gostilne v Toreščici napadla grupa domačih fantov. Bezetega Dolenca je dohitel 19-letni Globačnik iz Zavčinje ter ga s koncem hmeljevega droga pobil na tla. Zaradi silnega udarca po glavi je napadeni tesac obležal na mesto nezavesten. Ker ga na premici prihitele se sedje le niso mogli vzrevit k zavesti, so poslali po zdravniku v Šoltanje. Z avtom dolili okrcni zdravnik dr. Koruh, ki degnal, da je napadalec z drogom Dolencu prebil lobanje, mu na gla-

PETNAJST LET OD PADCA PRZEMYSŁA

Po porazu avstrijske vojske v vzhodni Galiciji so ruske sile obkrožile mogočno trdnjava Przemysl. Dne 2. oktobra 1914. je bilo obkroženje končano in komandan oblegovalne čete Radko Dimitrijev je naslovil na poveljnika trdnjave generala Kusmaneka naslednje pismo:

Gospod komandant!

Sreča je zapustila c. in kr. armado. Uspešni boj so naši vojski omogeli obkrožiti Vas ekscelenčni poverjeno trdnjava. Vsakršno pomoč od zunaj smatram za nemogočo. Da se izognemo krvospletu, smatram potrebno predložiti Vas ekscelenčni pogajanja glede prodaje trdnjave. V tem primeru n' bo mogoce za Vas in za posadko izpostaviti pri višjem poveljstvu častne pogope.

Poveljnik oblegovalčet: Radko Dimitrijev.

Kusmanek je smatral to pismo za žaljivo in je odrekel vsak meritorni odgovor, nakar so Rusi čez tri dni po tridnevnem obstreljevanju prešli v generalni napad. Bill so obdeli, ker je oblegajočem četam manj kalo pušč in streličja. Med tem pa se je sreča nekoliko nasmehanika Arstrijev in Rusi so se moraliti tri tedne umakniti od Przemysla. Meseca novembra pa so spet obkrožili trdnjava ter jo po skoro petmesečnem oblegovanju prisili k pretrnavju in v mestu kmalu začelo 2. novembra. V mestu je bilo poleg vojske še kakih 20,000 civilnega prebivalstva. Ker pa zavoljo korupcije v avstrijski vojaški intendanci ni bilo dovolj prehrane, se je v trdnjavi n' v mestu kmalu začelo splošno pomakanje. Za mačko so gladni, meščani plačevali po 5. na papa pa po 10 kron v zlatu. Beda je bila nepopisna, ker je zraven hrane primanjkovalo tudi kuriva, obutva in obleke. Januarja meseca je štartil samomorski intendant trdnjavske preskrebe, ker se je edil odgovornega za vso bedo in nesrečo.

Przemyslsko poveljstvo se je načelo pomoći in se trdovečno branilo predaj. Zadetkom meseca marca pa je posla vsa hrana in Kusmanek se je na prigovaranje madžarskih čestnikov odločil, da napravi izpad iz trdnjave.

Poločna bojevnika je bilo dolgočen za ta podvig nesmiselnega madžarskega slavolopa. In je briz uspeha napadala utrjene ruske postojanke. Izpad se je ponesrečil in vsej čerti ob ogromnih izgubah. Potem poraz se je trdnjava držala do 20. marca, naslednjih dneh pa je poveljnik ukazal začeti unicevanje zaloge streličja in ostalega materiala. Ves dan so grmeli topovi, da zbruhajo vso muničijo na Ruso, pričirji so porušili forte, začali sklepiti. Sklepni lok. S svoj strokovno uporabljenostjo si je znal pridobiti pokojnik slovenskih izvrstnih madžarskih postaj, ki je zraven hrane primanjkovalo tudi kuriva, obutva in obleke. Januarja meseca je štartil samomorski intendant trdnjavske preskrebe, ker se je edil odgovornega za vso bedo in nesrečo.

Našim članicam bomo tudi pripomogli, da vsej vrsti vrnila stvar na sveto. In ne more name prikleniti sreči Flandrijski, niti kaka druga veriga, sem zapeljivo ponudbo ustavnega zavrgel ter nisem napravil in odpisal starih prepisov.

Jaz sem sploh velik sovražnik pisanja.

Posebno pisma pism nerad.

Marsikatera Marjanca bo pri-

značil, da ni dobila odgovora od mene. In navsezadnje je visoka Marjanca najmanj sto percentov bolj sigurnen investment kot pa vse Flandrijske verige.

Tudi moja sugestija glede iz-

najdb, o zavrsitvi in izpopolnitvi modernih iznajdb, ni naletela na pluhu uesa.

Tako mi naprimer pise, dragi ro-

jak, učeno in strokovnjaško:

Jaz imam radio-aparat

na sedem frek. in na dve sredn.

Vse sam smeril načrtov.

Svečki sta zato, da vidim na-

richti pravo volume in kilo-

vathaurmet. Pa se mi zdi, da

če preveč pogori Dobim vse

stejnje, vse pa mi pa tudi skozi

čokno vrzelo kako stvar, če 'ce

preveč ropota. Zadnje sem do-

bil na radio Evropo, skozi okno

pa star škrpet. To mi je daio

vzročilo, da ne bom prej mi-

ral, dokler ne nariham radi-

ja na petrojev ozrom na gas.

Elektrika je za današnje raz-

mere predraga.

Rojakova iznajdljivost me je

presenetila obenem mi je pa nallia

novega poguma.

Z vztrajnostjo se da vse dosegi,

posebno zdaj, ko so na razpolago v i

pripomočki moderne znanosti.

Radio-aparat s pipicami mi

vedno roji po glavi.

Aparat je imam — sodišču je po-

doben in pet pipic moli iz njega.

Spodaj je podstavljen pet ko-

zarcev.

Manjka mi le potrebujo radioak-

tivnosti, kilovatne dolžine in alko-

akustične kombinacije.

Njegova čast.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

39

(Nadalevanje.)

Medtem pa je zrla Vera skorost prestano v njegov bledi in utrujen obraz. Prenesute črte njegovega obraza so prtihajale zdaj šele do polnega izraza. Njegova visoka in vitka postava je prisla do polne večave. Bil je lep in odšen mož. Tega ni se nikdar prej opazila. Ali bi bila take stradno težko ljubiti ga?

Sedel je zopet poleg Vere, in Helma mu je nallila čaja. Tudi drugač je Vera že sedela med obema, ne da bi se udeležila razgovora. Danes pa je sama segla v besedo.

— Mlada bova sama potovala v Italijo, Albert. Helmi sem dovolil, da tukaj.

Henrič se je presenečen obrnil k nji.

Skrivnostno iskanje je tičalo v njegovih očeh.

— Gospodinja Helma naju ne bo spremjalna? — je vprašal hitro.

— Da, gospod konzul Hotelja sem držati svojo besedo, a Vera mi te ga ni dopustila!

— Ti ne pastis? — je vprašal Henrič, skoraj brez sipe.

Vera se je nasmejala.

— Ne, tega noben. Ona se ne sme žrtvovati. Jaz se čutim dosti močne. Albert. Mildva je prav niti ne razume.

— Mildva je ne rabila? — je jecal docim se je Helma hitro spazila in se setila.

— Ne, Albert. — je odgovorila Vera, ne da bi odtegnila svojo roko.

— Vera, — ali si si premisila? Navezana boš izključno le na možuško. — je reklo, hkrat po razburjenju.

Vera je globoko vdihnila.

— O tem sam dobro premisila. Dobro je, te ostane Helma doma. V trahognem strahu sem se vzbudila, da za njo ter se izognila vsekemu bojanju in teboj na samem. Ali me hočeš, kaj ne vsemu ohraniti na sveti strani ter mi odpustiti? Prizadevala si bom odpeljati svoj dogodki postali zopet tvoja žena — le, da bom bolj mislila nate, kot priča.

Potujbil je roko.

— Jaz mislim le nate, Vera. Le tvoj občutek bo odločeval. Jaz noči nitecum drugega kot tvojo sreco!

Vera se je globoko sklonila ter poljubila njegovo roko.

— Petrpi z mano, Albert. Moje srce mi se popolnoma zdravo — a bojno pomocjo bo naslo pot k tebi!

Pritisnil je njen roko na svoje oči.

Nato pa je hitro vstal ter stopil k oknu, da skrije svoj obraz. Nato je pomiril ter stopil zopet k nji.

— Vera, petrpejivo bom čakal, kajti jaz te ljubim bolj kot samega sebe. — je reklo s stisnjenoim glasom.

Vera je plakala svojo glavo na njegove prsi. Na njenem obrazu je ležal duh globkega sravnega miru. Premagala je samo sebe ter spoznala, da je bila bogata nagrajena z to.

*

Helma je postala par tednov nato žena Feliksa Althoffa.

Potem, ko je odpotoval konzul s svojo ženo, je odšla domov k svoji mati, ki je bila vsa srečna, da se je zarocila njena najstarejša hčerka. Feliks je bil pripravljen čakati le tako dolgo, dokler ne pripravi vsega potrebnega za poroko. Prav tako nestrpna kot on je bila njegova mati, ki je ves čas kraljevila v tretjem nadstropju, da pravili vse potrebno za svojo prisojno svakinjo. Robert se je medtem žoperzel ter je stanoval s svojo mlado ženo v hiši na deželi.

Antona pa so naselili v drugem nadstropju ter ustvarili zanj udoben samiš "brig".

Ko je postalna Helma Feliksova žena, je preživel Anton skoro čak večer v krasnem stanovanju svoje majhne svakinje.

Kako srečna sta bila Feliks in Helma, katerima je žarella sreča iz oči!

Anton se je pogestio nerecal, iz mladega para, a imel zelo visoko menje o Helmi!

Materi seveda ni ugajalo, da je bil Anton gluhi napram vsem pripravljanjem, naj se očeni. Ni se mogla udati v to, da bi ostal njen najpostavnejši in najlepši fant neporočen. Tudi Helma je je pogostu privedla.

Enkrat ji je reklo, ko sta bila sama s Helmo ter se zopet lotila tege pripravljenega predmeta:

— Ne prizadeval si, Helma. Ti ves, da niseam za zakon. Preveč leplih in ljubezničnih žensk je na svetu! Meni vedno ugaja ena boljše ko druga in to je moja nesreča. Pomisli, da vendar ne morem postati Tukač. Ali pa mislis, da bi lahko postal?

— Mislim, da si velik nepridiprav! Misli na svoja stara leta! Kakšno življenje boš imel, če boš popolnoma osamljen?

— Ali me hočeta gatajali ali postavili pred vrata?

— O tem ni nisi govorila, Anton.

— No, torej! Jaz se bom sedel ob vajini družinski sreči ter postal vajin, otrokom zelo priljubljen starci. Kadar bom potreboval kako pridiglo, jo boš ti imela, kajti jaz vem, da si sposobna za to!

Helma se je prisreno nasmejala.

— Ti si nepoboljšljiv, Anton. Kaj bo s teboj?

— Pustite me pri miru s svojimi neumnim načrti ter mi z-gotovite varen prostor, kjer bom lahko pričekoval konca svojih dni. Ker sem takrat ustanovitelj vajine sreče, sem upravičen do te zahteve. Ali pa morda ne?

— Priznam!

— Dobro, v tem sva zopet edina. Presenetljivo je, kako dobro se razumeva, mala svakinja!

— Anton, — ti si velik nagajivec!

Potujbil je roko.

— Jaz vsem priznam vse svoje grehe, mala svakinja. Moje viharne sreče ne more obdržati nikake zvestobe. Kakor hitro jo sklenem, je že pri kraju.

Helma je globoko vdihnila.

— Kako škoda zate, prav zares! Vedno se bojim zate. Pomišli na svoj mater! Kako bi prenesla, če bi nekega dne padel v doboju?

Obraz Antonia je postal resen.

— Ne, Helma, brez skrb bodi. Nauk, katerega sem dobil, je bil preveč strogi, celo za mojo lahkomiljenost. Čeprav sem nestalen človek ter bom tudi ostal, a ene stvari ne bom pustil nikdar iz vidika, — namreč obzira na čast drugih.

*

Helma je ostala v stalni pismeni zvezzi z Vero.

Ta je hitro okrevala v milenju južnem ozračju. Henrič je vzel v načem krasno vilo ob Gardiskem jezeru. Tam je ostal s svojo ženo vec kot dve leti.

Vera je pisala Helmi dolga pisma. Le ime Anton Althoffa ni nikdar omenjala. Ko pa sta prešli dve leti, je dobila Helma nekega dne naslednje kratko pismo:

Moja draga Helma!

Nebo je podarilo mojemu dragemu možu in meni majhno črkico. Do danes sem ti to samočakala, ker sem te hotela presemeti. Sedaj pa leži tik mene to majhno, človeško čudo ter me gleda s svojimi sinjimi očmi. Meni je vedno priscru koča da bi

moral skleniti roki ter se zahvaliti Bogu, da me je pustil to doživeti. Da, moja draga Helma, povsem zdrava sem ter bom prisla k malu domov. Nič več se ne bojim srečati Antonu Althoffu.

Sedaj pa moram končati, ker vidim prihajati Alberta. Potuji se je in — jaz sem zelo srečna žena in mati.

Za danes zdravstvuj, moja draga Helma! V par tednih se zopet vidiva! Albert pozdravlja vse Tvoje.

Prisrčno Te poljubljam

Tvoja srečna Vera.

KONEC.

KVAS — ZDRAVILO IN HRANIVO

Kaj je kvas in kako nastane? — Vrenje piva in kvašenje kruha.

Poroča Janko Kač.

Kvas, ki odpade v velikih množinah pri varjenju piva, je pri prirovnih stranskih produktov, ki katerega doslej niso našli prave uporabe. V prejšnjih časih so ga rabili predvsem za kvašenje kruha. Ko so pa odkrili nov način za pridobivanje kvasa iz žita, ki je mnogo priklajnejši za pripravo kruha, so uporabljali kvas le še kot živinsko krmilo.

Kvas tvorijo kvasnice, rastlini, ki spadajo v vrsto gliv, katerih glavni znak je, da nimajo listnega zelenila (klorofilla). Med vsemi različnimi vrstami gliv, ki jih poznamo, zavzemajo kvasnice najnižjo stopnjo. Sestojijo potom brstjeni.

Pivni kas pa ima še drugo slabost, ki je namreč alkoholna kvasnica in kvasnice za vzajmanje. Leta rabijo jih pod imenom spirini kvas. Med ljudstvom se je obrnil za to izraz germ. Beseda izhaja iz latinskega germinare — množiti se, rasti. Ponokd se uporabljajo za kvašenje kruha tudi doma pripravljene vinske drože, ki odpadajo pri vrenju vinskega mošta. Prodajajo jih pod imenom spirini kvas. Med ljudstvom se je obrnil za to izraz germ. Beseda izhaja iz latinskega germinare — množiti se, rasti. Ponokd se uporabljajo za kvašenje kruha tudi doma pripravljene vinske drože, ki odpadajo pri vrenju vinskega mošta. Prodajajo jih pod imenom spirini kvas. Med ljudstvom se je obrnil za to izraz germ. Beseda izhaja iz latinskega germinare — množiti se, rasti. Ponokd se uporabljajo za kvašenje kruha tudi doma pripravljene vinske drože, ki odpadajo pri vrenju vinskega mošta. Prodajajo jih pod imenom spirini kvas. Med ljudstvom se je obrnil za to izraz germ. Beseda izhaja iz latinskega germinare — množiti se, rasti. Ponokd se uporabljajo za kvašenje kruha tudi doma pripravljene vinske drože, ki odpadajo pri vrenju vinskega mošta. Prodajajo jih pod imenom spirini kvas. Med ljudstvom se je obrnil za to izraz germ. Beseda izhaja iz latinskega germinare — množiti se, rasti. Ponokd se uporabljajo za kvašenje kruha tudi doma pripravljene vinske drože, ki odpadajo pri vrenju vinskega mošta. Prodajajo jih pod imenom spirini kvas. Med ljudstvom se je obrnil za to izraz germ. Beseda izhaja iz latinskega germinare — množiti se, rasti. Ponokd se uporabljajo za kvašenje kruha tudi doma pripravljene vinske drože, ki odpadajo pri vrenju vinskega mošta. Prodajajo jih pod imenom spirini kvas. Med ljudstvom se je obrnil za to izraz germ. Beseda izhaja iz latinskega germinare — množiti se, rasti. Ponokd se uporabljajo za kvašenje kruha tudi doma pripravljene vinske drože, ki odpadajo pri vrenju vinskega mošta. Prodajajo jih pod imenom spirini kvas. Med ljudstvom se je obrnil za to izraz germ. Beseda izhaja iz latinskega germinare — množiti se, rasti. Ponokd se uporabljajo za kvašenje kruha tudi doma pripravljene vinske drože, ki odpadajo pri vrenju vinskega mošta. Prodajajo jih pod imenom spirini kvas. Med ljudstvom se je obrnil za to izraz germ. Beseda izhaja iz latinskega germinare — množiti se, rasti. Ponokd se uporabljajo za kvašenje kruha tudi doma pripravljene vinske drože, ki odpadajo pri vrenju vinskega mošta. Prodajajo jih pod imenom spirini kvas. Med ljudstvom se je obrnil za to izraz germ. Beseda izhaja iz latinskega germinare — množiti se, rasti. Ponokd se uporabljajo za kvašenje kruha tudi doma pripravljene vinske drože, ki odpadajo pri vrenju vinskega mošta. Prodajajo jih pod imenom spirini kvas. Med ljudstvom se je obrnil za to izraz germ. Beseda izhaja iz latinskega germinare — množiti se, rasti. Ponokd se uporabljajo za kvašenje kruha tudi doma pripravljene vinske drože, ki odpadajo pri vrenju vinskega mošta. Prodajajo jih pod imenom spirini kvas. Med ljudstvom se je obrnil za to izraz germ. Beseda izhaja iz latinskega germinare — množiti se, rasti. Ponokd se uporabljajo za kvašenje kruha tudi doma pripravljene vinske drože, ki odpadajo pri vrenju vinskega mošta. Prodajajo jih pod imenom spirini kvas. Med ljudstvom se je obrnil za to izraz germ. Beseda izhaja iz latinskega germinare — množiti se, rasti. Ponokd se uporabljajo za kvašenje kruha tudi doma pripravljene vinske drože, ki odpadajo pri vrenju vinskega mošta. Prodajajo jih pod imenom spirini kvas. Med ljudstvom se je obrnil za to izraz germ. Beseda izhaja iz latinskega germinare — množiti se, rasti. Ponokd se uporabljajo za kvašenje kruha tudi doma pripravljene vinske drože, ki odpadajo pri vrenju vinskega mošta. Prodajajo jih pod imenom spirini kvas. Med ljudstvom se je obrnil za to izraz germ. Beseda izhaja iz latinskega germinare — množiti se, rasti. Ponokd se uporabljajo za kvašenje kruha tudi doma pripravljene vinske drože, ki odpadajo pri vrenju vinskega mošta. Prodajajo jih pod imenom spirini kvas. Med ljudstvom se je obrnil za to izraz germ. Beseda izhaja iz latinskega germinare — množiti se, rasti. Ponokd se uporabljajo za kvašenje kruha tudi doma pripravljene vinske drože, ki odpadajo pri vrenju vinskega mošta. Prodajajo jih pod imenom spirini kvas. Med ljudstvom se je obrnil za to izraz germ. Beseda izhaja iz latinskega germinare — množiti se, rasti. Ponokd se uporabljajo za kvašenje kruha tudi doma pripravljene vinske drože, ki odpadajo pri vrenju vinskega mošta. Prodajajo jih pod imenom spirini kvas. Med ljudstvom se je obrnil za to izraz germ. Beseda izhaja iz latinskega germinare — množiti se, rasti. Ponokd se uporabljajo za kvašenje kruha tudi doma pripravljene vinske drože, ki odpadajo pri vrenju vinskega mošta. Prodajajo jih pod imenom spirini kvas. Med ljudstvom se je obrnil za to izraz germ. Beseda izhaja iz latinskega germinare — množiti se, rasti. Ponokd se uporabljajo za kvašenje kruha tudi doma pripravljene vinske drože, ki odpadajo pri vrenju vinskega mošta. Prodajajo jih pod imenom spirini kvas. Med ljudstvom se je obrnil za to izraz germ. Beseda izhaja iz latinskega germinare — množiti se, rasti. Ponokd se uporabljajo za kvašenje kruha tudi doma pripravljene vinske drože, ki odpadajo pri vrenju vinskega mošta. Prodajajo jih pod imenom spirini kvas. Med ljudstvom se je obrnil za to izraz germ. Beseda izhaja iz latinskega germinare — množiti se, rasti. Ponokd se uporabljajo za kvašenje kruha tudi doma pripravljene vinske drože, ki odpadajo pri vrenju vinskega mošta. Prodajajo jih pod imenom spirini kvas. Med ljudstvom se je obrnil za to izraz germ. Beseda izhaja iz latinskega germinare — množiti se, rasti. Ponokd se uporabljajo za kvašenje kruha tudi doma pripravljene vinske drože, ki odpadajo pri vrenju vinskega mošta. Prodajajo jih pod imenom spirini kvas. Med ljudstvom se je obrnil za to izraz germ. Beseda izhaja iz latinskega germinare — množiti se, rasti. Ponokd se uporabljajo za kvašenje kruha tudi doma pripravljene vinske drože, ki odpadajo pri vrenju vinskega mošta. Prodajajo jih pod imenom spirini kvas. Med ljudstvom se je obrnil za to izraz germ. Beseda izhaja iz latinskega germinare — množiti se, rasti. Ponokd se uporabljajo za kvašenje kruha tudi doma pripravljene vinske drože, ki odpadajo pri vrenju vinskega mošta. Prodajajo jih pod imenom spirini kvas. Med ljudstvom se je obrnil za to izraz germ. Beseda izhaja iz latinskega germinare — množiti se, rasti. Ponokd se uporabljajo za kvašenje kruha tudi doma pripravljene vinske drože, ki odpadajo pri vrenju vinskega mošta. Prodajajo jih pod imenom spirini kvas. Med ljudstvom se je obrnil za to izraz germ. Beseda izhaja iz latinskega germinare — množiti se, rasti. Ponokd se uporabljajo